

VERVUILING VAN DE ZEE*MARINE POLLUTION***ZEEVISSEN MET ZACHT PLASTIC KUNSTAAS***SEA ANGLING WITH SOFT PLASTIC BAIT*

Van Franeker J.A., M. Brugge & A. Gronert 2008. Zeevissen met zacht plastic kunstaas. Sula 21(3): 139-142. For ethical and environmental reasons, a growing number of sea anglers replaces live bait with artificial substitutes. However, beach surveys and seabirds signal increasing environmental problems associated with the loss of 'softbait'. Manufacturers are requested to design softbait that is less prone to be lost, and anglers are asked to be well aware of the potential risk of bait loss.

coll. M. Brugge
5 Oct 2008, Texel, Hors - Paal 15

Foto 1. Verzameling van tijdens één wandeling op Texels strand gevonden plastic kunstaas – Collection of softbait encountered during a single beach survey on Texel.

Sportvissen met levend aas staat ter discussie vanwege het leed van het aan de haak kronkelende lokaas. Daarnaast oogst het omspitten van de wadbodem voor de veel gebruikte zagers en zeepiers veel kritiek. Het is dan ook begrijpelijk dat de zeehengelsport een overstap maakt naar kunstaas. Gelukkig zijn vissers dom, want ze happen net zo graag in een plastic aasvisje of worm als in hun levende voorbeelden. Creatieve ontwerpers leven hun fantasie helemaal uit en produceren een bizarre rijkdom aan vormen en kleuren van zacht plastic wormen en visjes (Foto 1). Toegevoegde geur- en smaakstoffen kunnen het aas nog extra aantrekkelijk maken en zorgen voor een goede 'beetvastheid' van de vis. Dergelijk high-tech materiaal wordt dan ook niet meer met 'plastic aas' aangeduid, maar staat bekend als 'Softbait' dat voor forse prijzen over de toonbank gaat.

Foto 2. Maaginhoud van een dood gevonden Noordse Stormvogel waarin naast de gebruikelijke kleine stukken plastic ook een softbait zeepier werd aangetroffen – Stomach content of a beached Fulmar which, in addition to the 'normal' fragments of plastic, also contained a softbait lugworm.

Softbait lijkt misschien een verbetering, maar dat is het in de praktijk niet! Veel namaak aas moet zelf door de visserman aan een haak worden geregen. Dat voelt ‘net echt’, maar het veroorzaakt wel beschadiging waardoor het plastic soms nog makkelijker van de haak valt dan traditioneel aas. Goed voor de omzetcijfers natuurlijk, maar slecht nieuws voor milieu en natuur, want in tegenstelling tot de echte zeepier blijft zijn plastic soortgenoot onverteerd en kan keer op keer door vis of vogel worden opgegeten en zijn schadelijke werk doen.

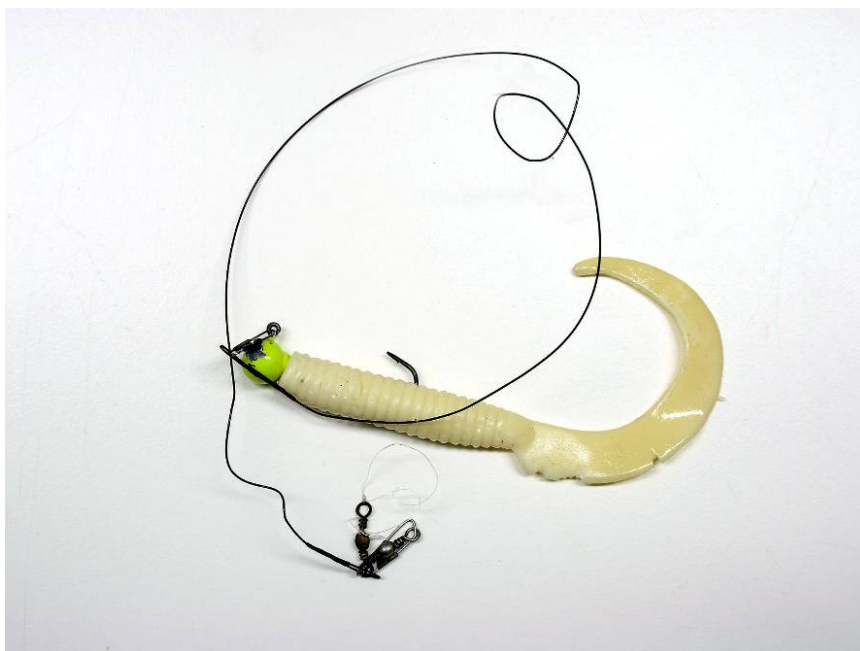

Foto 3. Softbait worm met verzwaarde haak ('jigger') aangetroffen in een Aalscholver - Softbait worm with weighted jigger hook found in a Cormorant (M.F. Leopold).

In het graadmeter onderzoek, waarbij plastic in maaginhouden van dood gevonden Noordse Stormvogels wordt onderzocht, had een Duits slachtoffer recent de primeur van een duidelijk herkenbare plastic “zeepier” in de maag (Foto 2). Uiteraard is ook plastic aas dat met haak en al verloren gaat, nog schadelijker dan vroeger. Natuurlijk aas valt snel van de haak of verteert. Maar plastic aas blijft onveranderlijk

aantrekkelijk waardoor de kans dat een verloren haak door een dier wordt ingeslikt enorm toeneemt (Foto 3-4). Op het Texels strand is geregeld te constateren dat verloren softbaits geen 'incident' meer zijn. Op één wandeling langs de vloedlijn kan soms wel een dozijn softbaits worden verzameld. Om onnodig leed bij vissen, vogels en zoogdieren te voorkomen, willen we de producenten van softbait vragen om al in de ontwerpfase goed na te denken over het vermijden van ongewenste neveneffecten. En hengelaars willen we natuurlijk vragen om zich bewust te zijn van de gevolgen van verloren kunstaas.

Jan Andries van Franeker¹, Maarten Brugge² & Arnold Gronert³

¹IMARES, Postbus 167, 1790 AD Den Burg (Texel), The Netherlands jan.vanfraneker@wur.nl; ²NIOZ, Postbus 59, 1790 AB Den Burg (Texel), The Netherlands mbrugge@nioz.nl; ³Plein 1945 nr 9, 1755 NH Petten, The Netherlands argr@wanadoo.nl

Foto 4. Jonge Zilvermeeuw met softbait haak door de snavel op de Hondsbossche Zeewering - Young Herring Gull with softbait hook through the bill on the Hondsbossche Zeewering.